

Obsah

1 STARNUTIE POPULÁCIE AKO SPOLOČENSKÝ FENOMÉN	7
1.1 Teórie starnutia	10
1.2 Sociálne aspekty starnutia	11
1.3 Socio-ekonomický stav slovenskej spoločnosti	12
1.4 Demografická vývoj starnutia z pohľadu Európskej únie	21
1.5 Aktívne starnutie	26
1.6 Aktívna účasť na trhu práca	32
1.7 Aktívna účasť na živote komunity	37
1.8 Aktívna práca v domácnosti	41
1.9 Aktívne trávenie voľného času	42
1.10 Základné princípy verejných politík na podporu aktívneho starnutia	47
2 SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	49
2.1 História a vývoj sociálneho zabezpečenia	49
2.2 Terminologické vymedzenie sociálneho zabezpečenia	52
2.3 Sociálna ochrana starších ľudí	60
2.3.1 Záväzky a trendy	62
2.4 Starostlivosť o staršie osoby na Slovensku	69
3 SOCIÁLNA PRÁCA SO SENIORMI	72
3.1 Biologicka-psychologický, sociálny a medicínsky aspekt staroby	76
3.2 Potreby seniorov	81
3.3 Význam rodiny a domáceho prostredia	85
3.4 Príprava na starnutie	88
3.5 Sociálna opora	91
3.6 Sociálna adaptácia	98
3.7 Metódy práce so seniormi	100
3.7.1 Poradenstvo	100
3.7.2 Osobitosti komunikácie v práci so seniorom	101
3.7.3 Význam jedenlivých terapií u seniorov	104
3.8 Sociálne služby	122
3.8.1 Prijímateľ sociálnej služby	131
3.8.2 Obec ako poskytovateľ sociálnej služby	133
3.8.3 Postup v prípade záujmu o umiestnenie do zariadenia	135
3.9 Paliatívna starostlivosť	136
3.9.1 Sociálna starostlivosť o umierajúcich	143
3.9.2 Sprevádzanie človeka v terminálnom období	145
3.9.3 Rozhovor ako základný prostriedok sprevádzania	147
3.9.4 Odborné sociálne poradenstvo v hospicovej starostlivosti	149
3.9.5 Proces zomierania	151
3.9.5.1 Fázy vyrovnávania sa so smrťou	152
4 ŽIVOTNÝ ŠTÝL SENIOROV	155
4.1 Najčastejšie ochorenie vo vyššom veku	158
4.1.1 Arteriová hypertenzia v starobe	159

4.1.2	Ischemická choroba srdca	160
4.1.3	Chronická fibrilácia predsiení	161
4.1.4	Ischemická choroba dolných končatín	162
4.1.5	Poruchy mobility, chôdze a pády	163
4.1.6	Poruchy metabolizmu a endokrinopatie v starobe	164
4.1.7	Inkontinencia vo vyššom veku	165
4.1.8	Neurologické ochorenia v starobe	167
4.1.9	Parkinsonova choroba	169
4.1.10	Psychiatrické syndrómy v starobe	170
4.1.11	Ochorenia dýchacieho systému v starobe	173
4.1.12	Ochorenia tráviaceho ústrojenstva v starobe	176
4.1.13	Ochorenia pohybového aparátu v starobe	178
4.1.14	Preležaniny vo vyššom veku	181
4.1.15	Zraniteľnosť vo vyššom veku	182
4.10	Rehabilitácia v gerontológii	184
4.11	Poradenské centrá ochrany a podpory zdravia	190
4.12	Faktory zachovania zdravia a predĺženia aktívneho veku	191
4.12.1	Význam zdravej výživy	191
4.12.2	Význam pohybu a fyzickej aktivity vo vyššom veku	193
4.12.3	Význam redukovania stresu a negatívnych emócií	194
4.13	Rola lekára, ošetrovateľa v práci so seniorom	196
5	KVALITA ŽIVOTA	199
5.1	Meranie kvality života u seniorov	202
6	AGEIZMUS - DISKRIMINÁCIA NA ZÁKLADE VEKU	209
6.1	Týraný, zneužitý, zanedbávaný senior	211
6.2	Programy a inštitúty ochrany starších ľudí	214
6.3	Najvýznamnejšie európske seniorské organizácie	216
7	TRESTNÉ ČINY PÁCHANÉ NA SENIOROCH	220
7.1	Kriminalita a členenie kriminality	221
7.1.1	Spôsoby vymedzenia kriminality	223
7.1.2	Členenie kriminality	224
7.2	Senior ako obeť kriminality	225
7.3	Týranie a zlé zaobchádzanie so seniormi	230
7.4	Zanedbávanie seniorov	233
7.5	Ochrana a podpora ľudských práv seniorov	234
7.6	Súčasný stav trestnej politiky na Slovensku	236
7.7	Prevenčia a bezpečnostné zásady pre seniorov	238
	ZOZNAM BIBLIOGRACIKÝCH ODKAZOV	243